

FASORI HARANGSZÓ

Újfolyam

18. szám

A Budapest Fasori Református Egyházközség Hírmondója

2002. szeptember

Isten iskolájában

„Te tanítasz engem az élet ösvényére, teljes öröm van Tenálad; a Te jobboldon gyönyörűségek vannak örökké.” (Zsoltárok 16,11.)

Különös szabadságot éltem át lelkipásztori szolgálatom kezdetén. Jött az ősz, és csaknem húszévi tanulás után most először köszöntött rám úgy a szeptember, hogy nem kellett iskolába mennem.

Ugyanakkor kissé belesajdult a szívem, hogy egy korszak lezárult, most már kimaradok az iskolaévet kezdő diákok közül. A Harangszó olvasói életkortól függően élik át a szeptembereket. Vannak, akik még tanulnak. Vannak, akik tanítanak. De a legtöbünk számára úgy kezdődik a szeptember, hogy már nem járunk iskolába.

Isten Igéje mégis arról beszél, hogy Isten iskolájába életkortól függetlenül, egész életünkön át járhatunk. Az a jó, ha minél hamarabb beiratkozik valaki. Milyen jó a kisgyermeknek, akik már úgy növekednek, hogy szüleikkel együtt ebbe az iskolába járnak, és olyan magától értetődő számukra ez az útirány. Vannak, akik fia-

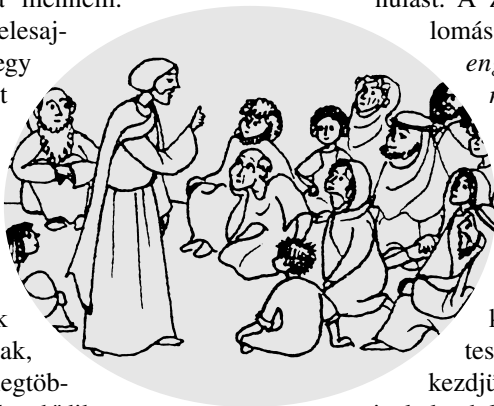
talán kerülnek hitközelbe, és kezdik tudatosan Isten útmutatása szerint építeni az életüket. Gyülekezetünkben évről évre feltűnnek olyan fiatal felnőttek, akik az istentiszteleteken, felnőtt konfirmációs tanfolyamon „iratkoznak be” Isten iskolájába. Itt nincs felső korhatár, ebben az iskolában bármely életkorban el lehet kezdeni a tanulást. A zsoltáríró boldog val-

lomása: „Uram, Te tanítasz engem az élet ösvényére.” Nagy ajándék

Annak iskolájába járni, aki az életet megalkotta. Ő tudja a legjobban, mire és hogyan használhatjuk magunkat, időnket, lehetőségeinket, testünket, lelkünket. Mit

kezdünk fiatal életünk erő-

ivel, lendületével, de gondjaival, terheivel, kérdéseivel is. Családi életünk megoldandó feladataival, egymással, szüleinkkel, gyermekeinkkel, unokáinkkal. Mit kezdünk egyedülletünk kérdésével?! Azzal, ha fogy az erőnk, nehezebb a járásunk, és be kell rendezkednünk a betegségekkel való folyamatos küzdelemre, együttélésre! Hogy kezeljük a megoldhatatlannak látszó dolgainkat, a jól és a rosszul működő kapcsó-

latainkat, embertársainkat, lakótársainkat, anyagi kérdéseinket. Mit kezdünk azzal, ami van, és hogyan fogadjuk el, vagy szerezzük meg, ami nincs. Hogyan szeressük hazánkat és hogyan ne gyűlöljük ellenségeinket. Hogyan lehet úgy békességben élni, ha nincs nyugalmunk? Ő ismeri – nálunk százszor jobban –, kik vagyunk mi, és Ő akkor is tud velünk mit kezdeni, amikor mi talán nehezen boldogulunk magunkkal. Ő nemcsak azt az útszakaszt ismeri, amit most megteszünk, vagy már eddig megtettünk, hanem a teljes utat, azt is, ami még előttünk van. Ő azt is látja, milyen sokat ér az életünk, de azt is tudja, mit ér bármi, ha a lelkünk beteg. Ő úgy tanít, hogy mérhetetlenül szeret, és minden szavával életünk javára tanácsol, és arra az ösvényre vezet, amely az „élet ösvénye”. Nélküle sok utat bejárhatunk, csak *az utat* nem találjuk. Ebben az iskolában a Mester maga Jézus, akiről így beszéltek a közelében lévők: úgy tanít, mint akinek hatalma van.

A zsolnárió egy lélegzettel mondja ki Isten iskolájáról azt is, hogy „*teljes öröm van Tenálad*”. Micsoda hajsza folyik az örömért ebben az életben? Mindennek a mozgatórugója ez? Nem tudunk öröm nélkül élni. Mindenki keresi a maga nagy vagy kis örömeit. Csak az a baj, hogy olyan hamar elmúlnak az örömeink. Milyen nagy ígélet ez: „*teljes öröm*”?! Nem viharos jökedvet jelent, nem szirupos érzéseket. Inkább azt a békességet, azt a teljességet, amikor az Ő „ösvényén” vagyunk. Együtt lüktet az életünk Ővele – és az Ő teljességéből kapunk ízelítőt. Sok minden hiányzik, megoldatlan talán, mégis komfortérzésünk van, mert a helyünkön vagyunk, azon az úton vagyunk, amelyet Ő mutatott meg nekünk. Úgy alkotott meg bennünket, hogy az igazi, maradéktalan,

teljes örömet akkor éljük át, ha az Ő terve valósul meg velünk, és az Ő útján vezethet bennünket. Ezért „teljes öröm” az Úr nélkül nincs! Nélküle minden örömünk magában hordozza az elmúlást és az azt követő csalódást.

Isten iskolájában nem az öröm a fő tárgy, de az öröm a tanulás „velejárója”. Ne az örömet keressük, hanem az Urat és az Ő tetszését, akaratát. Jézus így tanította tanítványait: „*Ha az én parancsolataimat megtartjátok, megmaradtok az én szeretetemben; amiképpen én megtartottam az én Atyámnak parancsolatait, és megmaradok az Ő szeretetében. Ezeket azért beszéltem nektek, hogy megmaradjon bennetek az én örömem és a ti örömetek beteljék.*” (János 15, 10–11) Hogy sokszor örömtelen a hívő életünk, vajon nem azért van-e ez, mert hanyag tanulók vagyunk, és nem járunk folyamatos hűséggel „az élet ösvényén”?!

Az első két kijelentés után egy kis lélegzetet vesz a zsolnárió, és befejezi a mondatot: „*a Te jobboldon gyönyörűségek vannak mindörökké.*” – Milyen nagy szó ez: „mindörökké”. Egyetlen földi iskoláról, egyetlen földi ígéletről sem mondhatjuk el, hogy örökké tart. Isten iskolája kétszeresen is hordozza a „mindörökké” ígéletét. Először azért, mert az Ő Igéje örökkévaló Ige. Az Ő tanítását az örökkévalóságból adta ide a múlt időbe. Felismerték ezt Jézus közelében a tanítványok. Amikor a kenyérszaporítás csodája után tódultak Jézushoz az emberek, Ő ebből az örökkévaló tananyagból adott nekik ízelítőt, de ez nem kellett nekik. Mindenki otthagya Jézust. Ő pedig a tanítványaihoz fordult: – Ti is elmentek? – Akkor Péter válaszolt a többiek nevében is: – „*Uram, kihez mehetnénk? Örök életnek beszéde van Tenálad!*” (János 6,68) – Nemcsak annyit mond ezzel, hogy

örök életéről szól a tanításod, hanem maga a tanítás az örök élet valóságát, erejét hordozza és adja. Másodszor pedig azt jelenti a „mindörökké”, hogy aki ezt az iskolát járja, annak az útja az örökkévalóságba vezet. Jézus idehozta az örökkévalóságot, az Övéit pedig az örökkévalóságba viszi.

Ha ilyen különleges iskola Isten iskolája, vajon mennyi tandíjat kell fizetni? De jó lenne, ha úgy fogadnánk, mintha először hallanánk: ez az iskola teljesen ingyenes! Az iskola fenntartásának költségeit, a tanulók mindennemű tartozását Jézus fizette ki. Ezért mondhatta: – Jöjjetek énhozzám mindnyájan! – Aki csak akarja, vegye ingyen.

Itt a szeptember... Testvérem! Hány éve jársz Isten iskolájába? Ha beiratkoztál már, és most csupán új tanévet kezdesz, köszönd meg ezt a különleges iskolát. A régi tantárgyak mellett újakat is tanít a Mester. Még sok mondanivalója van hoz-

zánk. A legfontosabbakat ismételteti is velünk. Az elméletet a gyakorlatban is kipróbáltatja, begyakoroltatja. – Ha pedig most vagy Isten iskolája küszöbén, és szeretnél belépni oda, mondd el csendesen: – Uram! Köszönöm, hogy előttem is nyitva az ajtó. Köszönöm, hogy mindent elkészítettél számomra is. Fogadj be a Te iskoládba, szeretném Tőled tanulni az életet. – Kezdd el még ma, és vedd komolyan, amit Jézus édesanyja mondott a kánai lakodalomban a szolgáltnak: – Amit Jézus nektek mond, azt mind tegyétek meg!

Szívből kívánom, hogy sokan mondjuk évközben is, tanulás közben is a vallomást: „*Uram, Te tanítasz engem az élet ösvényére, teljes öröm van Tenálad; a Te jobodon gyönyörűségek vannak mindörökké.*”

Végh Tamás lelkipásztor,
Isten iskolája egyik tanulója

EVANGÉLIZÁCIÓ A FASORBAN „Lakoma akciós áron” címmel (Lk 16, 19–31)

Az evangélizációs hét minden évben a gyülekezet életének egyik legfontosabb eseménye.

Csaknem egy héten át minden este hangzik az igehirdetés, amelyre nemcsak gyülekezeti tagjainkat várjuk, hanem azt is kérjük, hogy lehetőség szerint hívjuk magunkkal környezetünkől, családjunktól, barátaink közül mindazokat, akik megszólíthatók.

Alkalom arra, hogy életünket átgondoljuk és teljes szívvel elinduljunk Jézus követésében.

*Ebben az évben **Somogyi László,***

a Bp. Óbudai Gyülekezet lelkipásztora lesz az igehirdetőnk.

Október 13-án, vasárnap de. 10 órakor kezdődik az evangélizáció az istentisztelet keretében.

Azért is kértük a vasárnapi szolgálatot már, hogy a teljes templomi gyülekezet hallja az igehirdetést, megismerje vendégünket, és a következő hét estéin visszatérjen a templomba.

Október 14–18-ig, hétfőtől péntekig minden este 18 órakor tartjuk az alkalmakat templomunkban. Nagyobb gyermekeknek is szól az örömhír, a kisebbeknek pedig gyermekmegőrzést biztosítunk.

**ERRE A HÉTRE MINDNYÁJAN KÉSZÜLJÜNK. TEGYÜNK FÉLRE MINDEN AKADÁLYT,
ÉS JÖJJÜNK LELKI ÉPÜLÉSRE. IMÁDKOZZUNK A HÉT ÁLDÁSAIÉRT,
MEGTÉRÉSEKÉRT, HITBELI MEGÚJULÁSUNKÉRT!**

ESEMÉNYNAPTÁR

**A legutóbbi Harangszó óta történt
gyülekezeti események:**

- *A nyáron vasárnaponként két istentiszteletünket 10 és 17 órakor tartottuk, és egy csoportban a gyerek-istentiszteletet. Bibliaóráink közül a szerdai bibliai közösségi órára, a csütörtöki biblia-órára és az ifjúsági órára hívtuk a testvéreket.*
- *Június 9-én tanévzáró családos napot tartottunk Tahiban, Isten Táborában.*
- *Június 15-én Isten Táborában takarítónap volt.*
- *Június 24-től 29-ig konfirmándus-kisifi hét volt Isten Táborában*
- *Június 23-tól 30-ig zajlott a III. Honismereti tábor*
- *Július 1-jétől 6-ig Kincskereső tábor volt Tahiban, a kicsik csoportjával*
- *Július 15-től 20-ig Kincskereső tábor volt Tahiban a felsősök csoportjával*
- *Július 29-től augusztus 3-ig gyülekezeti hét volt Isten Táborában*
- *Augusztus 4-től 9-ig 11 holland testvérünket láttuk vendégül gyülekezetünkben*
- *Augusztus 12-től 16-ig ifjúsági hét volt Isten Táborában*
- *Augusztus 16-tól 20-ig vonult le az árvíz, melyben Isten megőrizte a táborunkat*
- *Augusztus 18-án családos napot tartottunk – az árvíz miatt a gyülekezeti teremben*
- *Szeptember 1-jén volt az évnnyitó istentisztelet, ifjúsági istentisztelet*
- *Szeptember 4-én volt a Julianna iskola évkezdő csendesnapja Isten Táborában*
- *A nyári hónapokban bizonyosságot tettünk és megkereszteltünk 22 gyermeket, eltemettünk 33 testvérünket, és felkészítettünk és megeskettünk 25 jegyepárt.*

Szeptembertől újra indultak biblia-óráink: a kedd délelőtti, a férfi bibliaóra, a kisifi, a hittanórák, a konfirmációs alkalmak, az anyakör, a páros kör, a gyerek-istentiszteletek. Meghírdettük az apakört.

Szeretettel hívunk mindenkit, hogy vegyen részt gyülekezőnk szervezett alkalmában!

Éljünk a következő időben készített lehetőségekkel, és örömmel várjuk a szolgálatra jelentkező testvéreket is!

Kincseket, kincseket ne a földön gyűjtsünk

Így kezdődik az a gyermekének, amit minden Kincskereső táborban elénekelünk. Abban a táborban, ahová már régóta járok, és ahová mindig nagy-nagy örömmel készülök. Igaz, néhány éve – amióta a gyermekeim megszülettek – nem minden nyáron tudtam részt venni ezeken a gyermekheteken, de idén ismét ott lehettem a kisebbek között. Ez a hét viszont (az öröm mellett) valami egész másfajta érzéssel kezdődött, mint az eddigiek. Napokig nem is tudtam megfogalmazni magamnak, hogy mi ez a furcsa érzés. Először azt hittem, hogy a kihagyott évek miatt érzem magam máshogy, de hamar rájöttem, hogy nem ez az oka. Mire eltelt néhány nap, megtaláltam a titok nyitját: azok a gyerekek, akik ebbe a táborba jöttek, még kicsik, és legtöbbször még nem volt ilyen héten – éppen ezért nem nagyon tudták, hogy mi is az a Kincskereső tábor. Hiába mondogattuk nekik, hogy találunk majd kincseket, és lesz igazi kincskeresés is, nem értették, nem tudták, hogy miről is beszélünk. Számukra még nem volt ismert, hogy azért ez lett a tábor neve, mert itt a lelki kincseket keressük egész héten, és nem tudták azt sem, hogy emellett minden nap van igazi, kézzelfogható (jelképes) kincs is, amit egész konkrétan meg kell keresniük.

Mivel sokuk számára új volt mindez, öröm volt látni, ahogy belejöttek a kincskeresésbe, vagyis ahogy egyre inkább értették, hogy milyen is Isten (ez volt a hét témája), hogy az Ő szava is nagy kincs számunkra, és milyen nagy ajándék Tőle kapott hitünk, az új élet lehetősége. Jó volt látni, ahogy felfedezték magukról és egymásról,

hogy mekkora kincset jelent a tudásuk, a szép hangjuk, a gyorsaságuk, a kézügyességük, és hogy örömmel töltötte el őket a sok-sok megtanult aranymondás lelki gazdagsága.

Minden nap nagy élmény volt látni a kíváncsiságtól, izgalomtól csillogó szemeket, ahogy elindultak (kirohantak) megkeresni az aznapi „igazi” (kézzelfogható) kincset, és lázasan keresgéltek a tábor megadott részén, majd versengve szaladtak vissza a terembe, boldogan mutogatva: mit találtak.

Így aztán a hét végére már elmúlt a kezdeti furcsa érzésem, helyére pedig

Hálás szívvel

Aki naponta olvassa és tanulmányozza a Szentírást, megtalálja benne a legnagyobb kincset, az örök életet. Jézus szavai, kijelentései Isten szeretetéről és az ember elveszett állapotáról szintén kincseket jelentenek a számunkra. Hálás a szívem lelkészeinkért, akiket Isten Szentlelke arra indított, hogy a nyáron a gyermekeket összegyűjtsék Isten élő Igéjének hallgatására a Kincskereső táborokba. Egész nyáron folyt a kincskeresés, a lelkek mentése heti váltásban az óvodás kortól a már-már felnőtt korosztályig Tahiban. Július 15-én ötvenen – köztünk harminchat tíz-tizenégy éves korú gyermek – mi is megérkeztünk Tahiba, Isten Táborába. Végh Tamás lelkipásztorunk, a tábor vezetője és a hitoktatók nagy szeretettel és bőségesen „szórták” az Igét, remélve, hogy a rendelt időben a Lélek segítségével elvetett mag szárba szökken és gyümölcsöt terem. Az Ige hallgatása, a közös imádságok és éneklések közösséggé formáltak bennünket. A gyerekek új barátokra leltek, s közben megismerték Jézus szeretetközösségét. A foglalkozások mellett volt idő versenyekre, játékokra, gyöngyfűzésre, kirándulásra, agyagozásra. Dicsőség Istennek minden csendességért, amikor a gyermekek tisztán hallhatják az Úr Igéjét. Mi, felnőttek imádkozunk gyermekeinkért, hogy megismerjék Isten szeretetét, és befogadják Őt a szívükbe.

remény költözött. Mert tudom, hogy a materiális kincseket sokan még évekig megőrzik. Meg azt is tudom, hogy az Úr Igéje nem tér vissza üresen (vö. Ézs. 55:11). Ezért remélem, hogy a lelki kincsek is megmaradnak a szívükben, és valóban gazdagítják majd az ő életüket is!

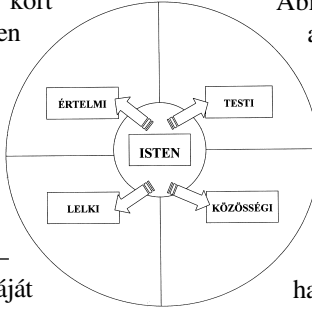
Demeterné Harmathy Zsófia

Biczóné Judit néni

Az Úr mindennek ura

Isten a „nagy” ifi csendes hetén ismét megmutatta, hogy mennyi mindent akar adni gyermekeinek. Délelőttönként Péter szolgált arról, mi kell ahhoz, hogy életünk kiegyensúlyozott legyen. Egy kört vázolt fel, melynek tengelyében Jézus van, amit életünk értelmi, testi, lelki, közösségi területei tartanak egyensúlyban. Alapigénk – „*Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben*” (Lk 2,52.) – jelezte: mindezt Krisztus példáját követve lehet megvalósítani. Ezek után kisebb csoportokban beszélgettünk tovább, ahol őszinte, testvéri, felszabadult beszélgetések alakultak ki. Ezt az is segítette, hogy „kevesen” voltunk Isten táborában. Eleinte azt gondoltuk, rossz lesz, hogy sokan nem tudtak eljönni, de hála Istennek nem így

történt. Étkezéseknél körben tudtunk ülni, jó hangulatot teremtve a kanálcsergés közben. A délutáni játékos programokban is mindenki részt vehetett, volt foci labdával és frizbivel, élő csocsó, csomózás. Vacsora után Tamás bácsi evangélicációs sorozatát hallgattuk. Ábrahám életének fő állomásai alapján: az elhívástól a próbákban való helytálláson át, élete sebezhető pontjainak felismeréséig és védelmezéséig. Miként mutatta meg Isten elhívott szolgájának, hogy hatalma végtelen, hűségese. Az árvíz miatt két nappal hamarabb haza kellett jönnünk, mindenki nagy szomorúságára. De lelkesedésünk akkora volt, hogy következő nap mindenki eljött, és az ifiszobában folytattuk/befejeztük a hetet. Az árvíz nem tudta elmosni azt, amit Isten épített: vele, nála a legjobb.

Demeter Kornél

Egy boldog és áldott munkanap

Férfi takarítási napot szerveztünk Isten Táborában a tavaszi előkészületi munkák elvégzésére május elején. Tizenhétgyolcan gyűltünk össze reggel, és 9 órára értünk ki Tahiba. Kellemes volt a megérkezés, mint mindenkor. Jó visszaemlékezni az elmúlt évekre, a táborra, ahol annyi lelki épülést kapott az ember. Most azonban dolgozni jöttünk! Ezt a napot is rövid áhítattal és közös imádsággal kezdtük. Majd ki-ki a maga kedve és szakmai hozzáértése szerint választhatott a különböző feladatok között. Egyik testvérünk géppel vágta a fűvet, ketten gyűjtötték és elszállították egy megfelelő helyre. Három testvér a raktári teen-

dőket végezte. Néhányan a téli hónapokban megrongálódott vízrendszert javították. Több testvérünk a cserjék kivágásában, levelek és hulladékok gyűjtésében segített. Így dolgozott a kis csapat egy szívvel és lélekkel.

Egy testvérünk vállalta a konyhaművészetet. Tizennyolc ember ebédjét bográcsban, a szabadban készítette. A jó levegőn végzett munka után étvágytalanság nem jelentkezett senkinél. Egész nap sokat dolgoztunk. Jó volt látni, ahogy mindenki egy emberként rá tud hangolódni Isten hullámhosszára. Délutánra a tábor arca egészen megváltozott. Öt óra felé kezdtük érezni magunkon a szorgalmas

munka hatását. De megújul az ember ereje, ha arra gondol, hogy mindezt Isten dicsőségére cselekedtük! A táborban sok a tennivaló. E munkanapot azóta több is követte. Isten áldását kérjük a testvérek és a tábor életére. Megköszönjük a résztvevők kitartó és szorgalmas munkáját. Tudjuk, hogy máskor is számíthatunk rájuk. Ezúttal kérjük és várjuk új testvérek jelentkezését is a tábori munkák elvégzésére. Ismerve azt az Igét, hogy az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Távozás előtt rövid hálaadással zártuk a napot. Legyen az Úr a dicsőség most és mindörökké! Amen.

Kiss Jenő presbiter

BIZONYÁGTÉTEL

Szemben önmagammal

„Jöjjetek mindnyájan énhozzám, akik megfáradtatok és megterheltetek, és én megnyugosztlak titeket.” (Máté 11:28.)

Egy Veszprém megyei faluban születtem, Csabrendeken. Édesanyám egyedül nevelt minket nyolc testvéremmel. Gyerekkoromban zárkózott, nehezen alkalmazkodó voltam. 17 évesen használtam először drogot: marihuánás cigarettát. Azok a rossz érzések löktek a kábítószer felé, amelyekkel már régóta küzdöttem: boldogtalanság, szürkeség, magány, a családi szeretet hiánya. De ez sem töltötte be azt az űrt, amit éreztem, aztán már az amfetamin, főleg a speed nevű szer volt az, ami megkötözött. A családomat és a környezetemet vádoltam, könnyebb volt másokat bántani, mint önmagammal szembenézni! Felköltöztem Budapestre, újra akartam kezdeni az életet, de még mélyebbre süllyedtem, mert semmi nem változott bennem. Aztán külső segítséggel orvoshoz fordultam, onnan kórházba kerültem, az addiktológiára. Több sikertelen próbálkozás után eljutottam a Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Ráckeresztúri Drogterápiás Otthonába. Megérkezésemtől kezdve közöltem, hogy nem akarok sem imádkozni, sem templomba járni. Azt kérték, csak legyek ott, ahol ők, és figyeljek. Bár nem csináltam végig a

terápiát, az otthonban eltöltött három és fél hónap alatt a reggeli áhítatok, a vasárnapi istentiszteletek és a rendszeres bibliaórák nagy hatással voltak rám, valami megérintett. Visszaköltöztem édesanyámhoz, de kapcsolatunk nem lett jobb. Már nem akartam olyan életet élni, mint előtte: hiányoztak a bibliaórák és az Ige, de még mindig a régi természetemmel küzdöttem. 2002 elején annyira megromlott a családommal a kapcsolat, hogy visszajöttem Budapestre. Megkerestem a Válaszút Alapítványt. Tudtam, hogy ott megtért emberektől kérhetek segítséget. Segítettek szállást keresni, de még így is hetekig éltem az utcán, lépcsőházakban aludtam. De akkor már éreztem, hogy Jézus Krisztus velem van. Végül sikerült egy jó szállót találnunk, munkahelyet is kerestünk. Közben elkezdtem járni a Fasori gyülekezetbe, ahová már úgy mentem, hogy a megtérésről akartam beszélgetni. És itt végre befogadtam Jézust a szívembe, újjászülettem. Mi változott meg bennem? Végre tudok örülni az életnek! Megbántam addigi életem hazugságait, hiábavalóságát és bűneit, és megtapasztaltam Jézus szeretetét és kegyelmét. Új életet és új közösséget találtam. Körülményeim nem sokat változtak, de nehézségeim közepette is tudhatom, hogy Ő mindig velem van. Már tudom, hogy az Úr vagyok testestől, lelkestől.

Ignácz Zoltán

Küzdelem az árral

Jézus monda néki: „Amit én cselekszem, te azt most nem érted, de ezután majd megérted.” (János 3, 17)

Minden Isten Táborában kezdődött az ifjúsági héten. Csak két nappal a táborkezdes után tudtam Tahítófaluba utazni, hogy a hátralévő négy napban együtt lehessen testvéreimmel, kikapcsolódhassak. Már szerdán, leérkezésem napján hallhattuk a médiából, hogy a Duna vízszintje emelkedik, külföldön milyen károkat okozott, és országunkban is várható tetőzés. Táborunkban csütörtök dél-

ben elzárták a vizet, így már aznap haza kellett jönnünk. Nem értettem, hogy miért kellett félbeszakítanunk ezt a hetet, úgy éreztem, hogy ez csak az ördög munkája lehet.

Pénteken meglepődve olvastam a lapokban, hogy Budapestet is veszélyezteti az árvíz, és önkéntes segítők jelentkezését várják. Elgondolkodtam: vajon nekem lenne-e

erőm homokzsákokat rakni? Elhatároztam, hogy megpróbálom hasznossá tenni magam. Az esti ifjúsági órán felvettem ötletemet, és többen csatlakoztak hozzám.

Szombaton reggel elindultunk Nagyténybe a Duna-telepre mint önkéntes segítők. Odaérkezésünkkor derült ki, hogy a teljes árterületet kitelepítették, a házakat rendőrök és polgárőrök őrzik, és mi is csak csoportosan közlekedhetünk, kizárólag kísérettel. Egy ideig furcsa volt, hogy felügyelet alatt kell dolgoznom, figyelik minden lépésemet, és meghatározzák, hogy mikor mehetek ebédelni, mikor pihenhettek. Már-már méltatlankodni kezdtem, amikor ráébredtem, hogy itt korra, nemre és bőrszínre való tekintet nélkül egy csapat vagyunk, akik együtt küzdünk valamiért. „Nincs zsidó, sem görög; nincs szolga, sem szabad; nincs férfi, sem nő; mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.” (Gal 3,28) Közben csak lapátoltuk a homokot, emelgettük a zsákokat, és nem értettem, hogy miért, de az erőm nem fogyott, nem éreztem magam gyengének, fáradtnak. Volt közöttünk öreg és fiatal, nő és férfi, nigériai és roma származású, diák és dolgozó, taxisofőr és nyugdíjas, belvárosi és vidéki egyaránt. Lapátolás közben jókat beszélgettünk, tréfálkoztunk. Akkor döbbsentem rá, hogy miért is vagyok itt, mi hozott engem ide. Rájöttem, hogy mindezt a hitem munkálta bennem, hogy másokon segítsék, és nem magamért, hanem Jézus Krisztusért teszem mindezt, és ezért nem fogy az erőm. Ekkor már tudtam, hogy erről a napról nekem előbb vagy utóbb bizonyosságot kell tennem, elmondani az embereknek, hogy milyen érzés az Úr dicsőségre munkálkodni, reá nézve dolgozni. Meglepő volt átélni az Ige üzenetét – „És mindent, amit csak cselekesztek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézusnak nevében cselekedjétek, hálát adván az Istennek és az Atyának Óálta-

la.” (Kol 3,17) –, és megtapasztalni, hogy milyen érzés testestől, lelkestől az Úrnak szolgálni. Többen érdeklődtek, hogy kik vagyunk, honnan, és miért jöttünk, és nem értették, hogy egy VI-VII. kerületinek miért fontos a Duna-telepet megmenteni az árvíz-től. Érezték, hogy „mások” vagyunk, mi pedig tudtuk egymásról, hogy mindnyájan Isten fiai vagyunk a Krisztus Jézusban való hit által. (Gal 3,26) Mikor elindultunk hazafelé, már azon gondolkodtunk, hogy másnap miként segíthetünk. Félttem az újabb munkanaptól, ismervé gyenge hátizmaimat, fájós derekamat. Arra gondoltam, hogy reggel nehezemre fog esni a levegővétel is. De amikor felébredtem, a fáradtság nem volt sehol. Se izomláz, se gyengeség, erősnek és frissnek éreztem magam.

Ebéd után ismét összeállt egy csapat, és miután megtudtuk, hogy a Római parton van szükség ránk, elindultunk. Ott megtapasztalhattam az előző nap szigorúságának előnyeit, mert nem volt lezárva a veszélyeztetett terület. Kerékpározók, sétálók és bámészkodók hátráltatták a munkát. Gyerekek játszottak és bicikliztek a szivárgó gáton, amely kérdéses volt, hogy néhány óra múlva nem szakad-e át hatalmas erejű vízét zúdítva a nyakunkba. Sokkal keményebb és nehezebb munkát kellett végezni, mint előző nap, de megint megtapasztalhattam az Úr csodáját: nem fogyott erőm, nem lankadt kitartásom. Mivel még nem éltem át ilyet, először megrettentem, vajon mi történt velem?! Néztem társaimat, akikkel együtt küzdöttünk a víz ellen. Férjem, testvéreim a gyülekezetből, más fiatalok, vidám, ráérős emberek, akiket kihívtunk a sörözőből... Egyikükön sem láttam, hogy dagadnának kigyúrt izmaik. Egyszerű, hétköznapi emberek voltak.

Később, már sötétedéskor a gát egyik veszélyes szakaszához mentünk dolgozni,

ahol rengeteg buzgár tört fel. Több helyen szivárogtak a homokzsákok. Ott már egy másik csapat is dolgozott. Azt vettem észre, hogy rohannak, kapkodnak, nem figyelnek egymásra, párhuzamos láncok alakulnak ki. Ők nem tartoztak Jézus Krisztus követői közé. Őket nem a hitük, hanem feljebbvalóik vezérelték a gátra. Látható volt rajtuk a gyengeség, a türelmetlenség. Nem tudták, hogy csak egy dolog a fontos, és akkor nincs teher, és fáradtság: „Azért akár esztek, akár isztok, akármit cselekesztek, mindent az Isten dicsőségére műveljete.” (I.Kor 10,31)

Ráébredtem, hogy a hét közepén engem azért vezérelt haza az Úr Tahiból, mert a hét végén a gátakon volt rám szükség. Az ifihét, az együttlét bepótolható, és e két nap csodái, örömei és bizonyosságai megerősítettek abban, hogy szükségem van az Igére figyelő, hálaadó hetekre, a bizonyágtételekre, a hittel átélt megpróbáltatásaink tapasztalatainak cseréire. „Mert Ő tőle, Ő általa, és Ő reá nézve vannak mindenek. Övé a dicsőség mindörökké. Amen” (Róma 11:36)

Fehér Ágnes

KÉSZÜL AZ IFJÚSÁGI TEREM

A Harangszó legutóbbi számában adományt kértünk az új ifjúsági terem készítésére. A gyülekezet tagjai néhány hét leforgása alatt több, mint egy millió forintot adakoztak erre a célra. Közben a hollandiai papendrechi gyülekezettől is megérkezett a jelzés, hogy hasonló nagyságú összeg rendelkezésünkre áll. Így szeptember végén elindítjuk a munkát és reménység szerint karácsonyi ajándékként birtokba vehetik a termet a gyermekek és ifjak. – Köszönjük a gyülekezet gyors segítségét és holland testvéreink adományát!

Presbitérium

Illendő dicséret

„...szépen zengjenek hangszereitek!” (Zsolt 33,3)

A fenti zsoltár bevezetése arra tanít: mi illik a hívő emberhez. Így olvassuk: „illik a dicséret.” Dicsérni az Urat mindenféle módon. Arra indítanak ezek a versek a Bibliában, hogy a dicséret, a hálaadás hangja legyen az emberi hang, és az ember által megszólaltatott hangszer hangja is. Milyen jó átélni, amikor így szólal meg egy hangszer, hiszen nem egy hangszerkészítő, egy zeneszerző, egy előadóművész különleges képességeit dicséri csupán, hanem azt az Urat, aki tehetséget, szorgalmat, ihletet adott. S a zene túlmutat önmagán

– helyére került. Igazán felemelő élmény. Illendő dicséret. Örömmre indít, hogy gyülekezetünkben egyre több hangszer által szól ez a dicséret. Beteljesedik a zsoltár útmutatása: „...szépen zengjenek hangszereitek!” S megszólalt egy egyszerű hangszer, egy digitális zongora is, egy szép nyári estén. Felemelő volt. Egyetlen lámpa fényénél, kis mécsesek társaságában hallgattuk Isten Táborában, a gyülekezeti hét résztvevőinek közösségében Kovalszki Mária zongoraművésznő illendő dicséretét.

Ő is, mint sokan itt közöttünk, Istentől kapott új étellel s legjobb képességeivel dicséri az Urat. S ahogyan helyénvaló: Isten népe között szólt a dicséret a zene nyelvén. Hítvallás lehet ez egy hangversenyteremben is, de még inkább az a gyülekezetben. Egy hívő szív vallomása, Istent dicsőítő zenei bizonyágtétele. Idén, egy őszi estén is megszólal a zongora, s vele az ének és a gondonka hangja. Az Országos Protestáns Napok

keretében – ahogyan október 18. és 31. között sok templomban, gyülekezetben – nálunk is lesz egy hangverseny 19-én, szombaton 17 órakor, templomunkban. Kovalszki Mária zongoraművész, gyülekezetünk tagja ad kamara hangversenyt Csavlek Etelka ének- és Varga Tamás gordonkaművésszel. Két reformátor gondolatai is bátorítsanak,

hívogassanak erre a kezdeményezésre, melynek reménységünk szerint folytatása is lesz. Luther Márton vallomása: „A zene Istennek egyik legkedvesebb és dicsőségebb ajándéka...” Kálvin János pedig így írt: „Valamennyi eszköz között, amely alkalmas arra, hogy az embert felüldítse és gyönyörködtesse, a zene az első és egyike a legfőbbeknek...” Szívből kívánom

imádságos lélekkel, bizonyára sokunkkal együtt: „...szépen zengjenek hangszereitek!” Ezúton is hívunk mindenkit e felüldítő és gyönyörködtető eseményre – illendő Isten dicséretére!

Somogyi Péter lelkipásztor

AZ OKTÓBER 19-I KONCERT MŰSORA:

1. **Johann Sebastian Bach:**
G-dúr gamszónáta (No. 1. BWV 1027.)
2. **Johann Sebastian Bach:** Két ária a Máté passióból
3. **César Franck:** Panis Angelicus
4. **Johann Sebastian Bach–Kodály Zoltán:**
Három korárelőjáték
(Ach, was ist doch unser Leben – BWV 743.,
Vater unser im Himmelreich – BWV 762.,
Christus, der uns selig macht – BWV 747.)
5. **Liszt Ferenc:** Két dal
(Ich liebe dich, Es muß ein Wunderbares sein)
6. **Kodály Zoltán:** Adagio
7. **Kodály Zoltán:** Két népdalfeldolgozás
(Szegény vagyok, szegénynek születtem,
A csitári hegyek alatt)
8. **Liszt Ferenc:** Weinen, Klagen-variációk

Csendességben a család

Nagy örömmel vettünk részt idén a „Tolnay Lajosék-féle” családgondozó héten. Augusztus 5-én indultunk többedmagunkkal, Isten áldását kérve e napokra. Táborhelyünk Nagybörzsönyben volt. Gyönyörű táj, festői környezet, igazán alkalmas a lelki töltekezésre, házasságunk megújulására és nem utolsósorban a kikapcsolódásra. A táboron keresztül folyik egy patak, ami a gyerekek számára fantasztikus lehetőségeket ígért a játékra. Minden nap reggel 1/2 8-kor Pálúr János vezetésével áhítattal kezdtünk, majd a reggeli és a családi csendesség után a nagybörzsönyi evangélikus templomban tartottuk a délelőtti alkalmakat. Az előadások csoportbeszélgetésekkel zárultak. Délben ebéd, csendespihenő következett. A délutánban játék, beszélgetések, az autók fűtését felhasználva a vizes ruhák szárítása. Az estéknenti áhítatokat a szarvasi lelkipásztor, Pentaller Attila vezette.

Fantasztikus volt megélni, hogy a sok ismeretlen ember között a jézusi szeretet miként kovácsol testvéri összetartozást. Lajosék nagy gondot fordítottak arra, hogy az Ige fényében a mindennapi életünket gondoljuk végig. Rendkívül fontos a párkapcsolatokban és az egész család életében a kommunikáció, ez meghatározza az egymáshoz való viszonyunkat. Az együtt imádkozás, bibliaolvasás alappillérei a házasságnak. A férj és a feleség Jézussal alkotják az igazi házasságot. Ahhoz, hogy egy család működjön, mindenkinek a helyén kell állni. Ez azt jelenti, hogy Jézusra tekintve és Jézustól elkérve éljük meg a mindennapokat. Hála és szeretet legyen a szívemben, mert a páromat Isten ajándékként kaptam, és ekként is éljek vele.

Van-e elkülönített időnk Istennel való csendességre? És együtt a társunkkal? A csendességre mindig kell legyen időnk, hát-

térbe kell szorítanunk a saját szükségleteinket! Életünkben a problémák melegágya Isten iránti engedetlenségünk. Gondoljunk Jézusra, az Ő szeretetére és a benne kapott örök életre. A férfi szerepe a család vezetése Istenre tekintve. A nő szerepe a társ és megvalósítás. A háttér, amit sokszor nem becsülünk. A család összetartása, gyermeknevelés stb... A házasság fontos része a megszentelődés. Engedjük, hogy Jézus megtisztítson! Gyermekként éljük meg hitünket, arra kell törekednünk, hogy felnőtté váljunk. A gondolatokat, a híreket szükséges-e megosztanom cenzúra nélkül a párommal? Épít-e a szavam vagy rombol? Isten lelke a vezető, ezen keresztül mérlegetek. A kísértő mindig ott ólálkodik körülöttünk. Magamba kell tekinteni és megkeresni a hibát, nem a párom az ellenségem, hanem a Sátán. Isten vigasztalni szeretne, a házasságon belül nekünk is erősítenünk és vigasztalnunk kell egymást. Békesség legyen a szívünkben, és amit együtt kérünk, Isten megadja.

A héten szó volt még a gyermekek neveléséről és a velük való kommunikációról. A minta, ami végigkíséri életüket: a szülő. A szülőnek kell megteremteni a hidat a gyermek és az Isten között. Meg kell tisztítani a hétköznapokat a káros hatásoktól, például az erőszakos filmekről, a szexuálisaktól és a többi... A nevelés kulcsfogalma az engedelmisség. Ha magunk nem tesszük, mit várhatunk gyermekeinktől?

A tábori hét alatt majdnem végig esett az eső, mégis Isten áldását tapasztaltuk. Csütörtökön a templomban Pálúr János orgonakoncertjét hallgathattuk. Utolsó este az áhítat után énekelünk, és minden család kapott egy Igét. A miénk ez volt: „Az istenfélő ember minden bajból kikerül.” (Prédikátor 7,18)

Hálás szívvel gondolunk e napokra.

Vitéz András és Erika

Harangzúgás a Vajdaságból

Honismereti tábor Feketicsen

Gyülekezetünk és a kulturális tárca támogatásával idén harmadik alkalommal indulhatott honismereti kirándulásra közel 70 gyermek, akik az anyaországból, Erdélyből, Felvidékről, Drávaszögből, Kárpátaljáról, Órvidékről,

Vajdaságból sereglettek egybe a bácskai Feketicsen (Bácsfeketehegyen). Feketics a délvidéki magyar ajkú reformátusok püspöki székhelye, félúton Szabadka és Újvidék között. Szállásadónk a helyi ökumenikus szertetszolgálat konferenciaközpontja volt, mely korábban református árvaházként működött. Gyorsan „felvettük” a szalakat, amelyek összekötnek bennünket. Az éneklés közös Isten-dicsőítéssé vált. Kotta nélkül, hallás után néhány óra múlva kánonként visszhangzottak a lelki énekek. Esténként távoli vidékek hagyományai elevenedtek meg az ott élők bemutatkozása nyomán.

A honnak ezzel a szegletével kirándulásokon ismerkedtünk. Szabadka impozáns főterén a szökőkút csobogása közben hallgattuk a település történetét, majd megtekinthettük a városháza pompás szecessziós épületét. A szabadkai Magyar Színház rogyadozó tetőjű épülete előtt csoportképet készítettünk a háromszázezer négyzetkilométernyi magyar földről érkezett vándorok mosolyáról. A belváros tágas terének egyik oldalán a székesegyház kettős tornya emelkedik. A templom homlokzatán óriási repedés jelzi, hogy a két torony között a távolság lassan növekszik... A teret klasszicista és szecessziós, elhanyagoltságukban is méltóságot árasztó polgári villák szegélyezik.

A zentai csata emlékművénél koszorút helyeztünk el Savoyai és a magyar hősök tiszteletére, akik századokig tartó nemzeti megálázatásunknak és szenvedésünknek vetettek véget, hogy aztán újabb szenvedésekben formáljon bennünket a történelem Ura. Újra Őt dicsértük, amikor együtt énekeljük nemzeti Himnuszunk sorait.

A Bánát végtelen rónáin, olajkútak között kanyarogva értünk Törökbecse határába, a széles kukoricatáblák között magasodó Pusztatemplomhoz. Ezer év tekintett le ránk egy oszlopfő emberfejet mintázó reneszánsz mosolyában. Ezer évről hallottunk, ezer évről énekelünk és ezer évben reménykedünk. Reménykedünk, hogy az a nép, amely Krisztuskövetésben és a keresztyén Európa védelmében, minden rombolás, harc, vérontás, megálázatás ellenére áll – ha romosan is, mint ez a templom –, további évezredre is lakója, őrizője lesz e tájéknak. Gyermekeink is lenyűgözve álltak a körülöttünk gyűrűző időfolyam közepén, melyben nekik is meg kell találniuk a jövőbe vezető biztos utat.

Újvidék egész Európa számára intő jel: a modern kor lézerirányítású bombái bármikor, bárhol megkereshetik és romba dönthetik bármelyik várost. Sokkoló volt Újvidék uszályhídját a Dunába omolva látni, a vízbe vezető autópálya valósága döbbenet szült a gyermekarcokon... Még a lelkekben is visszhangoznak az 1999-es pusztítás hangjai: a vendéglátó házaspár elbeszélésében megelevenednek a félelem napjai, hogy az autópályát, amelyen a biztonságot nyújtó Magyarország elérhető, vajon mikor kezdik bombázni. A rettegést átélő férfi pedig a padlóig nyomta a gázpedált, és a fájdalom sírásig szorongatta a szívét...

A város sokat tükröz vissza abból a keleties hangulatból, amit a zsúfolt, de árnyos utcácskák piacszerű forgataga mutat. De a csúf szocreál épületek megtörik az egyébként polgári miliőt árasztó, reformátusokat, katolikusokat, zsidókat, magyarokat, szerbeket, törököket, németeket, szlovákokat és ki tudja, hányféle népet magába fogadó város harmonikus képét. Pétervárad a Duna túlsópartján, hegyen épített város, mely a törökkel vívott küzdelmekben Hunyadi és Mária Terézia idején virágzott. Közép-Európa egyik legerősebb hadi építménye áll itt a császárnő akaratából. Falak, járatok, árkok, mély pincék, lőréses, és milliárdnyi téglá, mely rabok és katonák izzadsága, vére, halála árán rakott és kötött egybe – hiába.

Maradék a legdélebbi magyarlakta település a Kárpát-medencében, a Szerémség három folyó által határolt területén. Az északi maradék jut róla eszünkbe, aki megmarad kegyelemből, és örökségként hirdeti Isten nagyságát. A maradéki reformátusok fennmaradásukat köszönhetik egy fontos közösségi döntésnek. Százötz estendeje, a túlnyomórészt katolikusok által lakott faluba nem adott a szerémségi püspök magyar nyelvű papot a plébánia vezetésére. Erre a maradékiak azt mondták, ha másképp nem, hát áttérve a református hitre magyarul fogják az Istent tisztelni. A református gyülekezet nemrég százéves fennállását ünnepelte. A templomban közös istentiszteletté vált az ifjak szolgálata, örömmosolyt fakasztva az anyaország határaitól távol élők arcán.

Belgrád felé haladva szlovák és német lakta falvakon haladtunk át. E nemzetek fiai is túlélőként bizonyítják e viharos tájon gyökereik szilárdságát. A város határában lakatanyá őrtonyai magasodnak. E központ arról híresült el, hogy a háborút követően itt több ezer eltűnt albán földi maradványt találtak

meg elföldelve. Belgrádon áthaladva számos épület emlékeztet a bombázások rettenetes hetven napjára. Majd a nándorfehérvári csatáról emlékeztünk meg – újra hangzott a Himnusz a körülállók csodálkozására. A Magyar Rádió belgrádi tudósítója egy török türbe falainál, erdélyi és felvidéki gyerekekkel készített interjút. Hátuk mögött szerb rendőrök vigyázták a várat. Az emlékmű falán „Milo heroj” felirat hirdeti a bíróság elé állított, bukott államférfi hősiességét...

A búcsúestén táborfű lobogott, és mindnyájunk szívébe nyomot égettek a magyar történelemmel való találkozások, az énekek, az egymásnak mesélt történetek, amelyekben megtapasztalhattuk a kegyelmes Isten jelenlétét és szeretetét.

Dr. Tolnay Lajos

Választások előtt...

Felséges Úr Isten, e világnak legfőbb ura, bírja és igazgatója! ...Parancsaid és keresztyén hitem szerint könyörgök szent Felségednek minden méltóságba helyezettért, ítélő bíráért és tisztviselőért, akiket gondviselésed bölcs rendelése e hazában élénk állított. Igazgasd őket tanácsoddal és tedd alkalmassá azokra a munkákra, amiket szent kezed rájuk bízott. Adj bölcsességet szívükbe, hogy a terhes dolgokban is a jobb részt tudják választani, és tisztük s hivataluk dolgaiban olyan boldogul előremehessenek, hogy azok a te dicsőségre és a közjó előmozdítására szolgáljanak. Add azt, óh kegyelemnek Atyja, hogy az igazság és az irgalmasság ékesítse őket, és legyen életük vezére s cselekedeteik igazgatója. Tedd őket a jó oltalmazóivá, a gonoszok ellenségeivé, az igaz ügyek pártfogóivá, a hamisságnak pedig és az igazságtalanságnak gyűlölőivé és üldözőivé. ...Adj nekik életet, erőt, egészséget hivataluk nagy haszonnal való folytatására és szándékaik véghezvitelére. Oltalmazd őket a gonoszok leselkedései és ártalmi ellen, és a te gondviselésed szárnyai alatt adj nekik békés és bátoroságos magatartást. Ámen.

(Részlet Szikszai György imádságos könyvéből)

Jézus legyőzhetetlen!

Yokohama, 2002. június 30. – Sokan várták világszerte ezt a napot, a 17. labdarúgó világbajnokság döntőjét. Brazília és Németország csapata nézett farkasszemet egymással. A stadionban hetvenezer szurkoló, a világon a képernyők előtt több milliárd néző figyelte a gigászi küzdelmet. Sokakban felmerült a kérdés: vajon mi játszódott le a meccs előtt a kapitányok, a játékosok fejében, és mi lehetett a szívekben?

Két merőben más stílus csapott össze: a latinos improvizatív futball a huszárós támadójátékkal és az igen fegyelmezett védekezésű, óramű pontosságú, a taktikai utasításokat szigorúan betartó „robottechnika”. Az első féldő inkább a németeké volt. Ám a második részben egy szenzációs támadás végén megjött az első brazil gól, amit hamarosan követett egy második.

Brazília veretlenül, ötszörös világbajnok lett, ami páratlan teljesítmény. A stadion lelátóján tartózkodó szurkolóik és játékosaik között leírhatatlan volt az öröm. Jóval nagyobb annál, mint amit ember válthat ki. Három brazil játékos a homlokát szinte a földre fúrva, egymást átölelve, majd térden állva imádkozott, s adott Istennek hálát a győzelemért. Amikor a kamera már harmadszor pásztázta őket, riporterünk kelletlenül jegyezte meg: „Hát, igen, a brazil közudomásúan vallásos nép...” Kisvártatva felállt a három játékos ragyogó arccal. Egyikük levette mezét, mely alatt a pólóján ezt olvashattuk: Jézusé vagyok! Társa is követte példáját, az ő pólóján ez állt: Jézus szeret téged! A kapusuk térdelve az ég felé adott hálát. Egy férfi a csapatkapitány mezére írta: 100%-ban Jézusé a dicsőség! Örömkönnyek vegyültek verejtékcseppekkel. Ezután az egész csapat nagy kört alkotva a pálya közepén leborulva adott hálát Istennek a sikerért. Istené a dicsőség, Neki legyen hála! Ezt tették a világ több milliárd nézőjének szeme láttára – példát mutatva. Csodálatos bizonyosságtétel volt ez: Jézus legyőzhetetlen.

Hartmann László

Úton

A Harangszó előző (17.) számában már beszámoltam kórházmissziói szolgálatunk kezdeti lépéseiről. Most a folytatásról szeretnék szólni. 2001-ben nagy lendületet vett a szolgálat, mert új önkéntes segítők kapcsolódtak be a munkába. Hasznos együttműködés alakult ki az ápolók és az önkéntesek között. Ennek alapja a kölcsönös szeretet Jézus Krisztus tanítása alapján. A zenés áhítatok rendszeressé váltak. Teológus hallgatók közreműködésével minden hónap utolsó csütörtökén énekekkel és hangszeres kísérettel, versekkel gazdagított alkalmakkal szolgálunk a betegeknek és hozzátartozóiknak. Áhítataink nyilvánosak, ökumenikusak, bárkit szí-

vesen látunk. Ünnepekkor, igény szerint más-
kor is, együtt „úrvacsorázunk”. Öröndetes,
hogy az Úr komolyan a szívünkre helyezte az
áhitatokon a közös imádságot a betegekért, a
kórház dolgozóikért, szolgálatunkért. A kór-
házlelkészek és az önkéntesek számára ne-
gyedévenként szervezett konferenciák hasz-
nos elméleti és gyakorlati ismeretekkel gaz-
dagítanak. A találkozók jelszava: „Egyedül
nem megy...” Legfrissebb örömről a Péterfy
Hírharang című kórházmissziói újságunk
megjelentetése. Terveink szerint háromha-
vonta látna napvilágot. Az újság első száma
nagy örömet jelentett a betegeknek és a nő-
véreknek. Valóban megtapasztalhattuk:
„Áldást bocsát az Úr csúreidre és minden vál-
lalkozásodra” (5Mózes 28,8.) H. L.

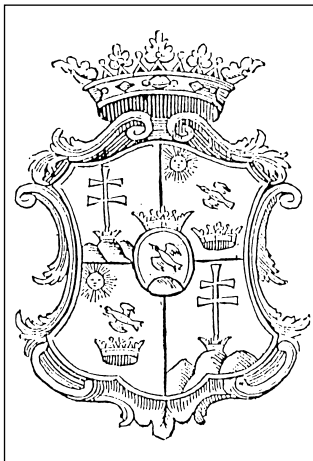
Faragott címerek

Augusztus 9-én az Országos Széchényi Könyvtárban nyílt meg a történelmi Magyarország faragott címereinek állandó kiállítása. A művész, Sándor János nyugalmazott székelyszentistváni pedagógus gyülekeztünkkel kapcsolatban áll: a tavalyi kárpát-medencei honismereti táborunkban, Szovátnán előadást tartott az ott élők tárgyi népművészetének motívumkincséről, egyben bevatta gyermekeinket a fafaragás rejtelmeibe.

A Székelyföld balladás világát, a Kopjafák s a Jézus-faragó ember Nyírójének a légkörét is közénk hozta a Küküllő mentéről Sándor János. A bátyja életének megmentéséért a leányságát is feláldozó Fehér Anna tragikus gesztusa, Krisztus urunk áldozatának számtalan megjelenítése, a Kádár Kata balladát idéző szerelem-életfák mind-mind közvetlenül is láthatók faragványain. De ahogy a népballadák évszázadai is összekötik az előtte való s utána következő időszakot, úgy Sándor János művészete is messzebről jön, s tovább is mutat ennél.

Kése alatt meglevenedik a nagyszentmiklósi kincs szárnyas oroszlános égi vadász, győztes lovagja, az íját felajzó szkíta harcos, megjelennek az avar kori sírleletek felnagyított motívumai, a rakamazi lelet turulja, Emese álma, a csodaszarvas több változatban, honalapító őseink s a vérszerződés. Azután találkozhatunk Szent László-jelképpel – a palástot tartó karddal, illetve a szigony-szív együttesével –, Károly Róbert, a Halholtok, Pázmány, Tinódi, Apafi, a Míkió

család, Márton Áron és országunk, Erdély, a székelység és különböző települések, intézmények címereivel. Egy-egy címer megalkotása során ugyanis nem csupán a forma hiteles megjelenítésére törekszik, hanem a mögötte meghúzódó kor, a szimbólumok jelentése is lényeges számára. Úgy véli, a címerek

jelképesen és tömören fejezik ki a megfelelő történelmi kor „mondanivalóját”. A nagyecenki Széchényi-sírbolt számára is kopjafát faragott, 1998-ban pedig elkészítette a Széchényi család csaknem méteres címerét, a következő évben pedig a cserelapis – tölgyfaleveles –, olajágas magyar kiscímert.

Egyéni és csoportos kiállításait szép számmal megcsodálhatták Erdély- s Magyarországszerte, a Felvidéken s egy ízben a Párizs környéki Corbreuse-ben is. Sándor János emellett fiatalokat oktat a fafaragásra, székelykapukat állít, kopjafákat farag otthon s több határon túl. Művészetének nagy elismeréseként meghívást kapott – alkotásaival együtt – a hannoveri vilákiállítás magyar pavilonjába is. Pályája jelentős állomását jelenti, hogy – a korábbi megbízások folytatásaként – a bicentenáriumi alkalmából megfaraghatta a Széchényi könyvtár számára a történelmi Magyarország hatvannégy vármegyéjének címerét, amelyek immár folyamatosan megtekinthetők a közgyűjtemény nagy előadótermében. Nem kétséges, hogy az alkotó számára e grandiózus vállalkozás erkölcsi kötelességnek tekintett küldetés, amellyel hitet tesz a határokkal szétválasztott nemzetrészeink összetartozása mellett.

Székely András Bertalan

A teremtett világ – kerámiában

Martineczné Kiss Márta népi iparművész mindkét nyári Kincskereső táborunkban két napot tanította a gyerekeket a fazekas mesterség titkaira. És ő készítette azokat a gyönyörű mécseseket, amelyek Isten Táborának asztalaira kerülve oly hangulatossá varázsolják az áhítatok, beszélgetések, éneklések perceit. Egyik fia, Márk, juliannás, s bár a család a pasaréti gyülekezetbe jár, családos alkalmainkon rendszeresen találkozhatunk velük, s Márta a Fasori anyakörnek is tagja. Munkáit két ízben Budapest-díjjal jutalmazták. Legutóbb azt a képekből, babákból álló házsorozatát, amit augusztusban a Budai Várban állítottak ki. A díjazott alkotás öt házból áll, amelyek a gyerek-, a felnőtt- és az öregkorról, valamint a tudásról és a hitről „vallanak”.

– Hogyan jutottál élő hitre?

– Volt előttem példa, mert édesapámnak rendíthetetlen hite volt. Vallásos nevelést kaptam, abban az időben is, amikor ezt nem nézték jó szemmel, de aztán fiatal felnőttként eltávolodtam Istentől. Ahogy az lenni szokott, én is a bajban fordultam ismét Hozzá, amikor nagyapám ereje hanyatlani kezdett. Ekkor kezdtem el ismét olvasni a Bibliát, és ekkor kezdett újra ébredezni a hitem. Halálakor nagyon szomorú voltam. Apám hitével erősített, hogy a földi életünk vége az Úrhoz való hazatérés. Ezt mélyen átéreztem, amikor hamarosan ő is megbetegedett, és néhány hónap alatt elment. Rádöbentem, hogy csak Istentől várhatunk segítséget. Megbékéltem azzal, hogy mi, emberek, tehetetlenek vagyunk, hogy nem az a jó, amit mi akarunk, hanem az, amit Ő rendel. Isten a tudója, hogy

mikor és miért veszi-vette magához édesapámat. És azóta, valahányszor az Úrhoz fordultam segítségért imádsággal, Tőle mindig kaptam választ a kérdéseimre.

– Melyek voltak eddig a legfontosabb kérdéseid?

– Az például, hogy lesz-e családom. Mert én Istenre tekintve, Őbenne bízva tudtam, hogy lesz, csak ki kell várnom azt a társat, akit Ő rendel a számomra. A hitem erősített a várakozásban. Harmincnégy éves voltam, amikor megesküdtünk. Ma három gyermeket nevelünk. Úgy érzem, áldás van a családukon, és a munkámon, a művészetemen is. Én nem tudtam, hogy fazekas akarok lenni, az Úrtól kaptam a tehetséget, Ő irányított a kézművesség felé. Mikor más megélhetés után néztem pedagógusi végzettségem folytán, mindig bezárultak az utak. Faze-kasként jönnek az IGEN-ek. Jön egy-egy elismerés, egy felkérés, egy pályázat – például a Pro Renovanda Cultura Hungarie Alapítványé vagy a kézműves kamaráé –, egy szép feladat, amit örömmel vállaltam.

– Gondolom, hogy a fazekas mesterség műveléséhez sok nyugalomra és türelemre van szükséged.

– Éppen a lelki nyugalom az, ami leginkább a műhelybe vonz. A csönd. Miközben az agyaggal dolgozom, zavartalanul tudok Istennel beszélgetni, s mindjárt lesz mondanivalóm is, amit tovább kell adnom, amit megpróbálok a tárgyakkal kifejezni. Talán ez a kulcsa az egésznek, hogy miért is lettem fazekas. Az Úr vezeti a kezemet, és munkáimmal az Ő dicsőségét szeretném hirdetni. Ma a világ a gyors sikerekre épül, és azt sulykolja belénk, hogy mindannyian zsenik vagyunk. A fazekasság szerénységre int, a sikerért meg kell küzdeni, ahogy az életben is. Sok gyerek el van kényeztetve, már attól is viszolyog, hogy koszos lesz a keze. A

kézműves foglalkozás türelemre, munkára nevel. Megtanítja őket használni a kezüket. Istennek hála, vannak a kicsik között – Tahiban, Isten Táborában is ezt tapasztaltam –, akiket vonz az alkotás, a csendes munka.

– **Munkáidon gyakran fedezhetünk fel különböző református jelképeket, egyértelmű üzenetekkel. Mi mindent tud kifejezni egy szép kerámia, egy kancsó, egy tányér, egy méces, egy házikó?**

– Amikor Finnországban jártam, egy fazekas műhelyben az egyik mester lett elém egy csíkos bögrét, és megkérdezte, mit látok rajta. Nézegettem, mondtam neki, hogy szép színes csíkokat. Mire ő felnyitotta a szememet: megmutatta, hogy a bögrén hol a víz, a föld, a Nap, az ég. Azt hiszem, hogy akkor

értettem meg a művészet lényegét. Azóta tudom, hogy lehet úgyis fésűzni egy tálat, hogy a mintái a természet szépségeit, Isten teremtett világát jelenítsék meg.

– **Említetted, hogy az Úr ajándékának tekinted a hivatásodat. Milyen szakmai út vezetett odáig, hogy elfogadhattad ezt az ajándékot?**

– Családunkban, környezetemben senki sem fazekas. Az anyag vonzott, a melegsége, a színei, a kiégetett cserép szépsége. Sokat rajzoltam, de igazán a mázas munkák bűvöltek el. Mónus Sándor irányításával a hőmezővársárhelyi műhelyben megismerkedhettem

a mesterséggel, és már nem akartam a főiskolán évekig csendéletet festeni, fazekasként akartam dolgozni, az emberekhez szólni. Később a szentendrei skanzenben két évig restaurátorkodtam. A nyolcvanas években kezdtem el foglalkozni Vas megye fazekaskultúrájával. A körmendi dr. Nagy Zoltánnal a Vas megyei kerámiaanyagot rendszerezтік. Ez és a skanzenben eltöltött két év nekem felért egy főiskolával.

– **Úgy tudom, hogy igen sokféle kerámiával foglalkozol.**

– Húsz éve zsűriztettem a tárgyaimat, és 1980 óta vagyok önálló népi iparművész. 1986-tól készítek cserép-textil babákat, bábokat is. Népi kerámiából kiinduló, öltöztethető, textiltestű figurákat, amelyeknek a végtagjai mozgathatók. Ruhájuk a népi polgárosodás korának hagyományost és városit ötvöző viselete. Kályhacsempébe épített képeim történelmi eseményekről, jelképekről, a nép életéről szólnak. A millenniumi pályázatra két táblakép sorozatot készítettem. Az egyiket szülőföldem, Tolna megye egyik falujának, Gyönknek ajándékoztam, a másikat Körmendnek. Szomorúságom, hogy a hagyományos népművészeti boltok az elmúlt években nagyrészt megszűntek, a giccseket kínáló folklórboltok maradtak. De nekem nem csak az a fontos, hogy el tudjam adni a fazekas munkáimat, hanem elsősorban az, hogy Isten dicsőségére alkossam őket. Azt tapasztalom, hogy ha az embernek minél inkább elmélyült Istennel való kapcsolata, annál több próba éri. Persze tudjuk a Bibliából, hogy az Úr sosem tesz akkora terhet a vállunkra, amit nem bírunk el. A konfirmációmkor kapott Ige végigkíséri az életemet: „*Mindenre van erőm a Krisztusban, a ki engem megerősít.*” (Fil 4,13)

Devich Márton

Kedves Gyerekek!

Ezentúl minden Fasori Harangszóban találotok majd egy oldalt, amit kifejezetten nektek szánunk. Lesznek rejtvények, színezők, rajzos feladatok, játékok, érdekességek és még sok minden más. Fogadjátok szeretettel ezt az újszülött rovatot!

Zsó néni

Találós kérdések:

1. Kinek tűnt el ereje, mikor tar lett a feje?
  2. J... volt lakóhelye, vak volt, meggyógyult a szeme; B... volt a neve.
  3. Isten ígért, s a pap szája kétkedéssel felelt rája: némaság lett nyelve zárja...
- Hogy hívták azt a papot, aki ily intést kapott?

(Forrás: Hegyi-Füstös István)

Megfejtések
 1. Sámson (Bírák könyve 16. fejezet)
 2. Jerkő, Bartimeus (Márk evangéliuma, 10:46-52)
 3. Zakariás (Lukács evangéliuma 1. fejezet)

Nóé bárkája. Egészítsd ki a rajzokat!

Rajzverseny!

Kedves Gyerekek! Ha ügyesen rajzoltok, és szívesen versenyeztok, rajzoljatok valamit karácsonyról! Igaz, hogy most ez az ünnep még messzinek tűnik, de ha november 15-ig leadjátok a rajzotokat a nevemre (Zsó néni) a lelkeszi hivatalban, akkor ezekből a művekből karácsonyra kiállítást tudunk készíteni a gyülekezet számára – és a legszebb rajzok készítői természetesen jutalmat is kapnak.

Két könyvet emelünk most ki a sok jó keresztyén könyv közül, melyek folyamatosan jelennek meg a különböző kiadóknál:

John White: A harc

John White A harc című könyve körülbelül 15 éve látott napvilágot először magyarul, és azóta több új kiadást ért meg a Harmat gondozásában. A megjelenésekor azonnal elkapták, sok hívő szemléletét újította meg akkor és azóta is. Emlékszem egy akkor már tíz éve megtért hívő ismerősömrre, aki az első megjelenéskor elolvasta a könyvet, és utána így ajánlotta nekem: „Ha én ezt a hitre jutásom után elolvashattam volna, egészen máshogy alakul további hívő életem!”

Mindenkinek ajánljuk e könyvet, akinek az Úr Jézus Krisztusban új élete van. Ez az írás segít abban, hogy a hívő élet mindennapi harca boldog, győzelmes és felszabadult lehessen. Sok hasznos tanácsot mond el az

imaéletünkkel, a bibliaolvasással kapcsolatban. Tanít arról, hogyan legyünk útjelző táblák mások számára, a Sátán személyéről, a vezetésről, a szentségről, a közösség megéléséről és még sok hasznos gyakorlati dologról, amellyel minden keresztyén ember folyamatosan szembesül. Olyan kötet ez, amely állandóan ott lehet az íróasztalunkon.

Ha kiolvastuk is már, mindig lesz miért újra belelapozni!

Linda Dillow: Akinél a szív lecsendesül

Az idén nyáron jelent meg az amerikai szerzőnek ez a könyve, s nagy példányszámban elkelt egy pillanat alatt. Erre az írásra nagy szükségünk van, aki elolvassa, gyökerelesen megújul tőle! Hadd idézzek az író ajánlásából: „Ha már belefáradtunk a kízó Bár csak keseregésébe, a Miért töprengéseibe és a Mi lesz, ha jövő miatti félelmeibe, és szeret-

nénk átélni azt a fajta nyugalmat és megelégedést, melyről a Szentírás beszél, akkor az Akinél a szív lecsendesül az a könyv, melyre már régen vártunk. Ez a könyv megtanít Isten kezébe helyezni aggodalmainkat, és átélni azt a megelégedést és nyugalmat, mely az Istenben való teljes bizalom eredménye.” Az író már az első lapokon bejelenti, hogy a cél a megelégedettség. Ha ez a gyümölcse Istennek nincs jelen az életünkben, nagyon fontos, hogy elolvassuk ezt a könyvet! Gyülekezetünk egyik bibliaóráján ennek a könyvnek a témái alapján tartjuk majd az alkalmakat, hogy még jobban életünk részévé váljanak!

A könyveket ajánlja:

Somogyiné Krisztina
lelkipásztor

Postaláda

Kedves Testvérek!

Szeretnénk a Fasori Harangszót frissíteni, kicsit megújítani. Kíváncsiak vagyunk olvasóink ötleteire, véleményére, hogyan tehetnénk újságunkat még színesebbé, hogyan szolgálhatnánk vele még hasznosabban, jobban a gyülekezet életét. Ezért tisztelettel kérjük, ha vannak gondolataik a lapról, ha vannak észrevételeik és javasolataik a Fasori Harangszó fejlesztésére, témáinak bővítésére, osszák meg velünk.

Ezúton szeretnénk megnyitni „postaládánkat” gondolataik számára, természetesen csak olyan témákban, melyek kötődnek a gyülekezet életéhez. Arra persze nem tudunk ígéretet tenni, hogy minden ötletet fel tudunk karolni, meg tudunk valósítani – ebben előre is megértésüket kérjük.

Szeretettel várjuk javasolataikat a következő címre: Fasori Református Egyházközség Lelkészi Hivatala, Fasori Harangszó szerkesztősége, 1071 Bp. Városligeti fasor 7. E-mailen is elküldhetik észrevételeiket a következő címre: fasor@uze.net

A szerkesztőbizottság

ÚJ ALKALOM

APAKÖR

Havonta szombaton du. 4 órákor
az anyakkal párhuzamosan.

KONFIRMÁCIÓI ÓRÁK

Nagycsoport: péntek du. 16 órákor
Kiscsoport: péntek du. 17 órákor

FASORI HARANGSZÓ

A Budapest Fasori Református Egyházközség
időszakos kiadványa.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
1071 Budapest, Városligeti fasor 7.
Tel.: 342-7311
e-mail: fasor@uze.net

Gyülekezeti hittanórák

Óvodások :	szerda	16.00
1. oszt.	kedd	15.00
2. oszt.	kedd	16.00
3. oszt.	kedd	17.00
4. oszt.	péntek	17.00
5. oszt.	péntek	15.00
6. oszt.	péntek	16.00

EGYÉB ALKALMAINK

Minden hónap első vasárnapján du. 5 órákor
ifjúsági istentisztelet.

Hirdetés szerint:

- **Anyakör** kéthetente szombaton 4 órákor
- **Férfi bibliaóra** minden hónap első és harmadik keddjén du. 6 órákor
- **Pároskör** havonta hirdetés szerint
- **Nagymamakör** minden hónap második vasárnapján du. 4 órákor

EVANGELIZÁCIÓS HÉT október 13–18-ig

ÁLLANDÓ ALKALMAINK

Vasárnap de. 10 és du. 5 óra istentisztelet
de. 10 órákor istentisztelet gyermekeknek 3 korcsoportban

Kedd de. 10 óra bibliaóra
du. 1/2 4 óra „Kisifji” bibliaóra

Szerda du. 1/2 6 óra imaóra
du. 6 óra bibliai közösségi óra

Csütörtök du. 6 óra bibliaóra

Péntek du. 6 óra „Nagyifji” bibliaóra

LELKÉSZI HIVATAL fogadóórák:

Hétfő – péntek: de. 9–1-ig
Szerda: du. 5–3/4 6-ig